

ENVIRONMENTÁLNE VYHLÁSENIE

na obdobie 2023-2026

Poprad, marec 2023

17. 03. 2023

OBSAH

1.	Popis spoločnosti a jej činností	3
1.1	Základné informácie o spoločnosti	3
1.2	Rozsah registrácie v schéme EMAS	4
1.3	Procesný prístup	5
1.4	Realizované stavby a spokojnosť zákazníkov	6
1.4.1	Zoznam stavieb ukončených v rokoch 2020-2022	6
1.4.2	Spokojnosť zákazníkov stavieb ukončených v rokoch 2020-2022	8
1.4.3	Zoznam stavieb realizovaných v roku 2023	9
2.	Environmentálna politika, štruktúra spoločnosti, vzdelávanie	10
2.1	Politika spoločnosti	10
2.2	Riadiaca štruktúra	12
2.3	Vzdelávanie pracovníkov a ich zapojenie do schémy EMAS	13
3.	Environmentálne aspekty	14
3.1	Identifikácia a hodnotenie významnosti aspektov	14
3.2	Priame environmentálne aspekty	15
3.3	Nepriame environmentálne aspekty	17
4.	Environmentálne ciele	18
4.1	Dlhodobé environmentálne ciele	18
4.2	Krátkodobé environmentálne ciele	19
5.	Ukazovatele environmentálneho správania a kvalitatívnych informácií	24
5.1	Energie	24
5.1.1	Elektrická energia	24
5.1.2	Zemný plyn	25
5.2	Materiály	26
5.2.1	Kamenivo	26
5.2.2	Pohonné hmoty	26
5.3	Voda	27
5.4	Odpad	28
5.5	Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu	31
5.6	Emisie do ovzdušia	33
6.	Právne požiadavky týkajúce sa životného prostredia	35
7.	Environmentálny overovateľ a prístup verejnosti k informáciám Environmentálneho vyhlásenia	38

1. Popis spoločnosti a jej činností

1.1 Základné informácie o spoločnosti

Názov spoločnosti: ARPROG, akciová spoločnosť Poprad

IČO: 361 68 335

Sídlo: Hodžova 3292/3, Poprad

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad je stavebná spoločnosť, ktorá bola založená 1. januára 1997. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti je vykonávanie bytových, občianskych, priemyselných, inžinierskych a dopravných stavieb.

Spoločnosť má implementované nasledujúce manažérske systémy:

- systém manažérstva kvality podľa STN EN ISO 9001 (ISO 9001:2015);
- systém manažérstva environmentu podľa STN EN ISO 14001 (ISO 14001:2015);
- systém manažérstva BOZP podľa STN ISO 45001 (ISO 45001:2018);
- systém kvality vo zvaraní podľa STN EN ISO 3834-2 (ISO 3834-2:2005);
- systém manažérstva proti korupcii podľa STN ISO 37001 (ISO 37001:2016);
- systém manažérstva plynulého podnikania podľa STN EN ISO 22301 (ISO 22301:2012);
- systém riadenia informačnej bezpečnosti podľa STN ISO/IEC 27001 (ISO/IEC 27001:2013).

Tieto manažérske systémy tvoria integrovaný manažérsky systém (ďalej len IMS).

Spoločnosť zaviedla a začala používať systém manažérstva environmentu v roku 2006 a v tom istom roku získala prvý certifikát podľa normy ISO 14001: 2004. Následne každé tri roky bol uskutočnený certifikačný environmentálny audit podľa platných certifikačných noriem. V roku 2018 bol spoločnosti udelený certifikát podľa normy ISO 14001:2015 certifikačnou spoločnosťou QSCert spol. s r. o. Táto spoločnosť každoročne preveruje, či implementovaný systém manažérstva environmentu zodpovedá požiadavkám normy STN EN ISO 14001 (ISO 14001:2015) a vlastným požiadavkám spoločnosti, ktoré sú definované v internej dokumentácii IMS, preveruje, či je systém udržiavaný a zlepšovaný.

Vrcholový manažment spoločnosti vníma zavedenie, udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva environmentu za významné strategické rozhodnutie, ktoré prispieva k neustálemu zlepšovaniu environmentálneho správania spoločnosti. Zavedený integrovaný manažérsky systém s osvojeným procesným prístupom, strategickým plánovaním, riadením rizík, vykonávaním interných a externých auditov, preskúmaním manažmentom umožňuje plniť politiku spoločnosti a trvalo zlepšovať vhodnosť, primeranosť a efektívnosť manažérskych systémov, a teda aj systému manažérstva environmentu. Plnenie požiadaviek stanovených v nariadeniach pre začlenenie spoločnosti do schémy EMAS predstavuje nové možnosti pre vylepšenie environmentálneho správania spoločnosti s aktívnou účasťou pracovníkov

V máji 2021 sa vrcholový manažment rozhodol, že ARPROG, akciová spoločnosť Poprad sa zapojí do programu „Bezpečný podnik“ a splní podmienky pre získanie osvedčenia. Dňa 18. októbra 2021 na základe splnenia kritérií a návrhu riadiacej komisie programu bolo spoločnosti udelené Osvedčenie „Bezpečný podnik“. Toto osvedčenie (certifikát) potvrdzuje, že ARPROG, akciová spoločnosť Poprad má zavedený efektívny systém riadenia BOZP, protipožiarnej ochrany a ochrany životného prostredia a zaväzuje spoločnosť k zvyšovaniu úrovne BOZP, kultúry práce, k zlepšovaniu pracovného prostredia, pracovných vzťahov a pracovných podmienok.

V januári 2022 sa vrcholový manažment spoločnosti rozhodol zaviesť a certifikovať Systém riadenia informačnej bezpečnosti v súlade s požiadavkami normy STN ISO/IEC 27001:2014 Prvý štvrťrok 2022 bol obdobím implementácie systému do integrovaného manažérskeho systému spoločnosti. Certifikácia systému sa uskutočnila 26. apríla 2022 akreditovanou certifikačnou spoločnosťou SNR Certification SK&CZ s. r. o.

Politika spoločnosti, referencie, fotodokumentácia zrealizovaných stavieb, strojové vybavenie udelené certifikáty manažérskych systémov, ocenenia od zákazníkov sú dostupné na webovej stránke spoločnosti www.arprog.sk.

1.2 Rozsah registrácie v schéme EMAS

Spoločnosť pôsobí v oblasti stavebníctva dvadsaťpäť rokov a realizuje:

- pozemné stavby: obytné a neobytné budovy, napr. bytové domy, budovy občianskej vybavenosti, zdravotnícke zariadenia, rekreačné zariadenia, budovy pre výrobu a služby, školy, atď.;
- inžinierske stavby: vodohospodárske stavby, napr. dažďové kanalizácie, splaškové kanalizácie, vodovody, vodojemy, vodné nádrže;
- cestné stavby: komunikácie, cesty, chodníky, cyklochodníky;
- stavby na ochranu pred povodňami, napr. úpravy koryta potokov a riek.

Registrácia v schéme EMAS sa vzťahuje na nasledujúce činnosti:

Názov činnosti	Kód činnosti NACE:
Výstavba obytných a neobytných budov	41.20
Výstavba ciest a diaľnic	42.11
Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny	42.21
Výstavba elektrických a telekomunikačných sietí	42.22
Výstavba vodných diel	42.91
Výstavba ostatných inžinierskych stavieb i n.	42.99
Demolácie	43.11
Zemné práce	43.12
Elektrická inštalácia	43.21

Inštalácia kanalizačných výhrevných a klimatizačných zariadení	43.22
Ostatná stavebná inštalácia	43.29
Omietkarské práce	43.31
Stolárske práce	43.32
Obkladanie stien a kladenie dlažkových krytín	43.33
Maľovanie a zasklievanie	43.34
Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	43.39
Pokrývačské práce	43.91
Ostatné špecializované stavebné práce i n.	43.99

1.3 Procesný prístup

Vytvorenie, zdokumentovanie, zavedenie a udržiavanie integrovaného manažérskeho systému poskytuje dôveru zákazníkom o spôsobilosti procesov, kvalite produktov a prispieva k zlepšovaniu environmentálneho správania.

Uplatňovaním implementovaných manažérskych systémov sú analyzované a dôsledne plnené požiadavky zainteresovaných strán, definované procesy a tieto procesy sú udržiavané pod kontrolou, t. j. sú:

- určené požadované vstupy a očakávané výstupy z týchto procesov,
- určené postupnosti a interakcie definovaných procesov;
- zvládanie riziká a príležitosti;
- stanovené kritéria a metódy efektívneho prevádzkovania a riadenia procesov;
- pridelené zodpovednosti a právomoci pre procesy;
- zaistené dostupné informácie a zdroje na zabezpečenie prevádzky a monitorovanie procesov;
- monitorované, merané a analyzované procesy;
- implementované potrebné zmeny na dosiahnutie požadovaných výsledkov;
- zlepšované procesy a IMS.

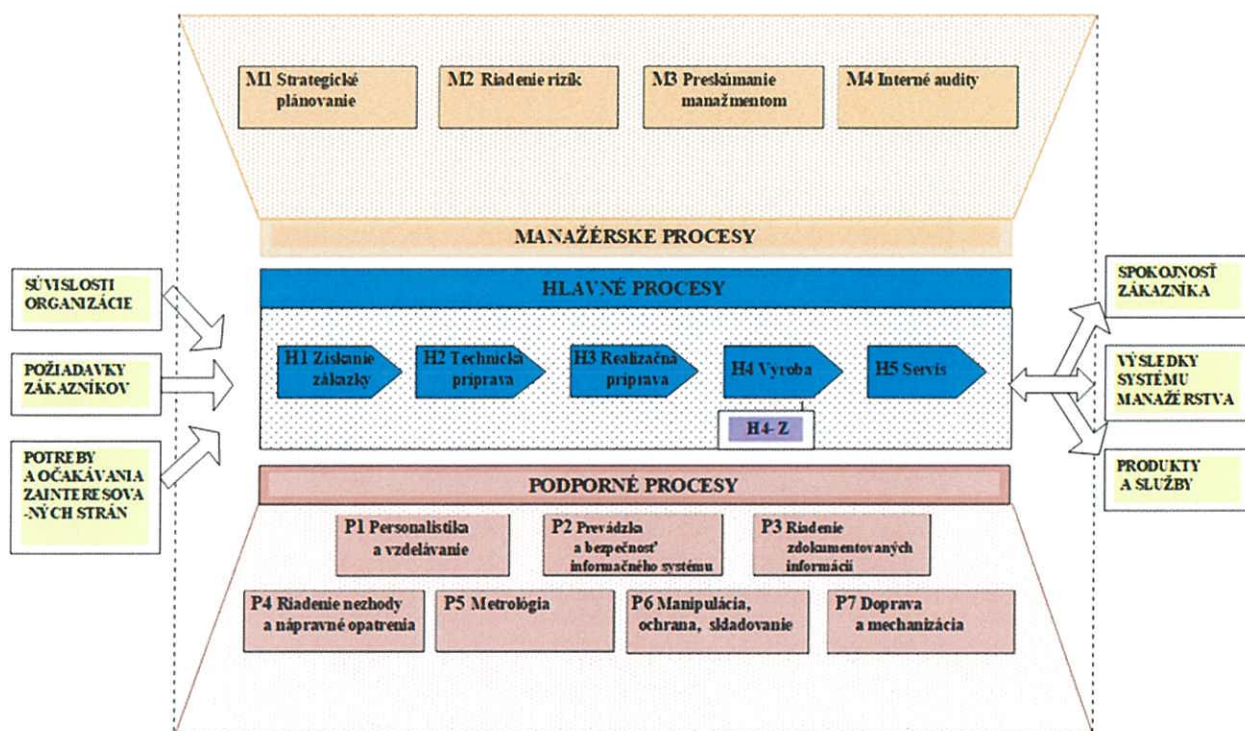
Vrcholový manažment spoločnosti identifikoval procesy manažérskych systémov na štyri manažérske procesy, päť hlavných a sedem podporných procesov, čo je znázornené v *Mape procesov*.

Environmentálne aspekty a vplyvy sú identifikované a hodnotené v procesoch:

- H4 Výroba
- H5 Servis
- P7 Doprava a mechanizácia

Z činností v týchto procesoch vznikajú negatívne environmentálne vplyvy na životné prostredie: vznik stavebného odpadu, znečistenie ovzdušia emisiami, zaberanie pôdy a zelených plôch, hluk, vibrácie a pod.

MAPA PROCESOV

1.4 Realizované stavby a spokojnosť zákazníkov

1.4.1 Zoznam stavieb ukončených v rokoch 2020-2022

Rok 2020

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.	Aglomerácia Podbrezová – Kanalizácia a ČOV
2.	Obec Jovice	Realizácia obecnej kanalizácie, I. etapa, II. etapa, Kanalizácia Jovice- kanalizačné prípojky
3.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Prívod vody Podhorany- Toporec, napojenie na Belanský skupinový vodovod
4.	Obec Nové sady	Nové sady, časť Kotrbál a Ceroviny- rozšírenie vodovodu
5.	Ľubovnianske regionálne združenie miest a obcí Stará Ľubovňa	Nový turistický produkt – časť transeurópskej cyklotrasy Euro Velo 11- Prešov- Muszyna- Mníšek nad Popradom PLSK.01.01.00-12-0111/17
6.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Bijacovce - Obnova prívodného vodovodného potrubia
7.	Lesy mesta Spišská Belá	Rekonštrukcia lesnej cesty Čierny potok

8.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Levoča - IBV Krupný jarok- I. etapa SO-03.01 Vodovod, SO-04.01 Kanalizácia splašková
9.	Mesto Levoča	Levoča -IBV Krupný jarok- I. etapa SO-05 – Kanalizácia dažďová
10.	Obec Jakubovany	Zníženie energetickej náročnosti materskej školy v obci Jakubovany
11.	Obec Vysoké Tatry	Nájomné bytové domy D-Jeľša a E-Osika Tatranská Lomnica
12.	Obec Hlinné	Komunitné centrum Hlinné
13.	MIF, s. r. o. Batizovce	Zvýšenie energetickej efektívnosti spoločnosti MIF, s. r. o.
14.	Národná banka Slovenska, Bratislava	Zateplenie expozitúry NBS v Poprade
15.	Obec Vyšné Repaše	ČOV Vyšné Repaše

Rok 2021

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Nemocnica AGEL Levoča a. s.	Pracovisko centrálného príjmu Levoča
2.	Mesto Levoča	Parkovisko pri Hradobnej priekope Levoča
3.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Vodojem Ždiar
4.	Obec Krásnohorské Podhradie	Komunitným centrom za zlepšenie medziľudských vzťahov v obci Krásnohorské Podhradie
5.	Obec Gánovce	Rekonštrukcia a zateplenie hasičskej zbrojnice Gánovce
6.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	SO 06.04.1 Domaňovce- výstavba novej rozvodnej siete - III. etapa
7.	Obec Kluknava	Kluknava - vodovod, II. etapa rozšírenie
8.	Obec Ľubotín	Kanalizácia a ČOV Ľubotín I. a II. etapa
9.	Obec Podhorany	Podhorany- Rozšírenie vodovodu v obci Podhorany
10.	Obec Podhorany	Podhorany- Kanalizácia
11.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Rozšírenie vodovodu v obci Ždiar – Bachledova dolina
12.	Obec Huncovce	Rozšírenie vodovodu a vybudovanie výdajných stojanov
13.	Mesto Levoča	Krupný jarok IBV – I. etapa
14.	Obec Spišský Štvrtok	Rozšírenie kanalizácie Spišský Štvrtok (IBV Široké, ul. Poľná)
15.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Spišské Podhradie - obnova vodovodu (ul. Vodný rad, ul. Sídliisko Hrad, ul. Robotnícka)
16.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Poprad-obnova splaškovej kanalizácie, ul. Hviezdoslavova

Rok 2022

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Mesto Levoča	Výstavba dvoch nájomných bytových domov v Levoči

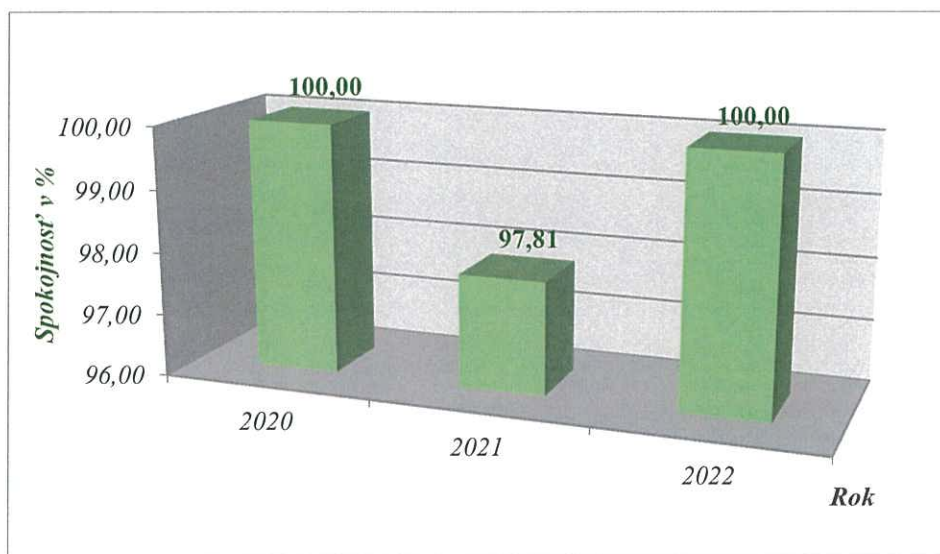
2.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.	Levoča - Obnova vodovodu na ulici Špitálska
3.	Mesto Vysoké Tatry	Príprava a vybudovanie cyklistického chodníka na trase Tatranská Lomnica- Tatranská Kotlina
4.	Obec Hôrka	Zvýšenie energetickej účinnosti objektu ZŠ Hôrka a ZŠ Hôrka – prístavba šatní
5.	Obec Terňa	Terňa-vodovod, rozšírenie vodovodu
6.	Obec Drienov	Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci Drienov
7.	Mesto Vysoké Tatry	Výstavba výťahu k objektu Mestského úradu v Starom Smokovci
8.	Obec Žakovce	Rozšírenie ČOV Žakovce - II. etapa

1.4.2 Spokojnosť zákazníkov stavieb ukončených v rokoch 2020-2022

Monitorovanie spokojnosti zákazníkov spoločnosť uskutočňuje formou dotazníkov v prvom štvrtroku kalendárneho roka za stavby ukončené v predchádzajúcom roku. Zákazníci hodnotia spokojnosť a kvalitu zrealizovaných stavieb položenými otázkami. Súčasne môžu navrhnúť možnosti zlepšenia alebo ďalšej spolupráce. Okrem dotazníkovej formy sa získavajú informácie o spokojnosti zákazníkov aj osobným rozhovorom so zákazníkom, napr. počas kontrolných dní, pri odovzdaní a prevzatí stavebného diela, počas reklamačného konania.

V roku 2022 bolo ukončených 8 stavieb so 100% spokojnosťou zákazníkov, o čom svedčí výsledok prieskumu, ktorý sa uskutočnil vo februári a v marci v roku 2023. Dotazníky boli doručené zákazníkom, pričom návratnosť dotazníkov bola 100%.

Výsledky spokojnosti zákazníkov v rokoch 2020 -2022 sú znázornené graficky.

Z grafických údajov je zrejmé, že spokojnosť zákazníkov realizovaných stavieb v rokoch 2020 -2022 neklesla pod 97 %.

1.4.3 Zoznam stavieb realizovaných v roku 2023

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby	Začiatok stavby	Ukončenie stavby
1.	Obec Dúbrava	Kanalizácia a ČOV Dúbrava	2.11.2021	02.05.2023
2.	Obec Fričovce	Verejný vodovod Fričovce	23.2.2022	22.2.2023
3.	Mesto Levoča	Levoča, prestavba miestnej komunikácie ul. Špitálskej	6.5.2022	6.11.2022 predĺžené
4.	Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik	Protipovodňová ochrana na Balážovom potoku a v povodí toku Maliny, časť č. 1 Protipovodňová ochrana na Balážovom potoku	19.7.2022	31.10.2023
5.	Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik	Protipovodňová ochrana na Balážovom potoku a v povodí toku Maliny, časť č. 2 Protipovodňová ochrana na toku Malina	19.7.2022	31.10.2023
6.	Obec Ľubotín	Prípravné práce pre stavbu "Rozšírenie kanalizácie v Ľubotíne do rómskej osady Hliník"	24.10.2022	24.10.2023
7.	Mesto Levoča	Levoča – Levočské Lúky – zabezpečenie technickej vybavenosti v osídleniach s marginalizovanými rómskymi komunitami	1.7.2022	1.7.2023
8.	Mesto Nováky	Vodozádržné opatrenia v meste Nováky - stavebné práce	6.9.2022	6.3.2023
9.	Obec Žakovce	PD Žakovce, MK a IS pre IBV 22 RD	3.10.2022	2.10.2023
10.	Mesto Spišské Vlachy	Novostavba MŠ v meste Spišské Vlachy	16.7.2021	16.7.2023
11.	Mesto Brezno	Bytový dom ul. MPČL Brezno – Mazorníkovo	25.10.2021	25.7.2023
12.	Obec Terňa	Telocvičňa, Terňa	26.10.2021	26.4.2023

13.	Obec Stráne pod Tatrami	Viacúčelové zariadenie pre mládež v obci Stráne pod Tatrami	22.4.2022	22.7.2023
14.	Mesto Vysoké Tatry	Zníženie energetickej náročnosti budovy Materskej školy vo Vysokých Tatrách	26.7.2022	13.7.2023
15.	Mesto Kráľovský Chlmec	Zníženie energetickej náročnosti objektu Základnej školy ul. L. Kossutha 56, Kráľovský Chlmec	1.6.2022	1.6.2023
16.	Mesto Spišská Stará Ves	Kompostáreň Spišská Stará Ves - stavebné práce	11.8.2022	11.4.2023
17.	Obec Liptovská Teplička	Multifunkčná hala v Liptovskej Tepličke	13.9.2022	12.9.2023
18.	Krajská prokuratúra Prešov	Poprad - Rekonštrukcia budovy okresnej prokuratúry Poprad	6.12.2022	6.2.2024

2. Environmentálna politika, štruktúra spoločnosti, vzdelávanie

2.1 Politika spoločnosti

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad má svoje zámery a smer pôsobenia v oblasti kvality, environmentu, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, kvality vo zväraní, plynulého podnikania, riadenia informačnej bezpečnosti a protikorupčnej politiky deklarované v *Politike spoločnosti*, ktorej súčasťou je aj environmentálna politika.

Vrcholový manažment spoločnosti sa zaväzuje:

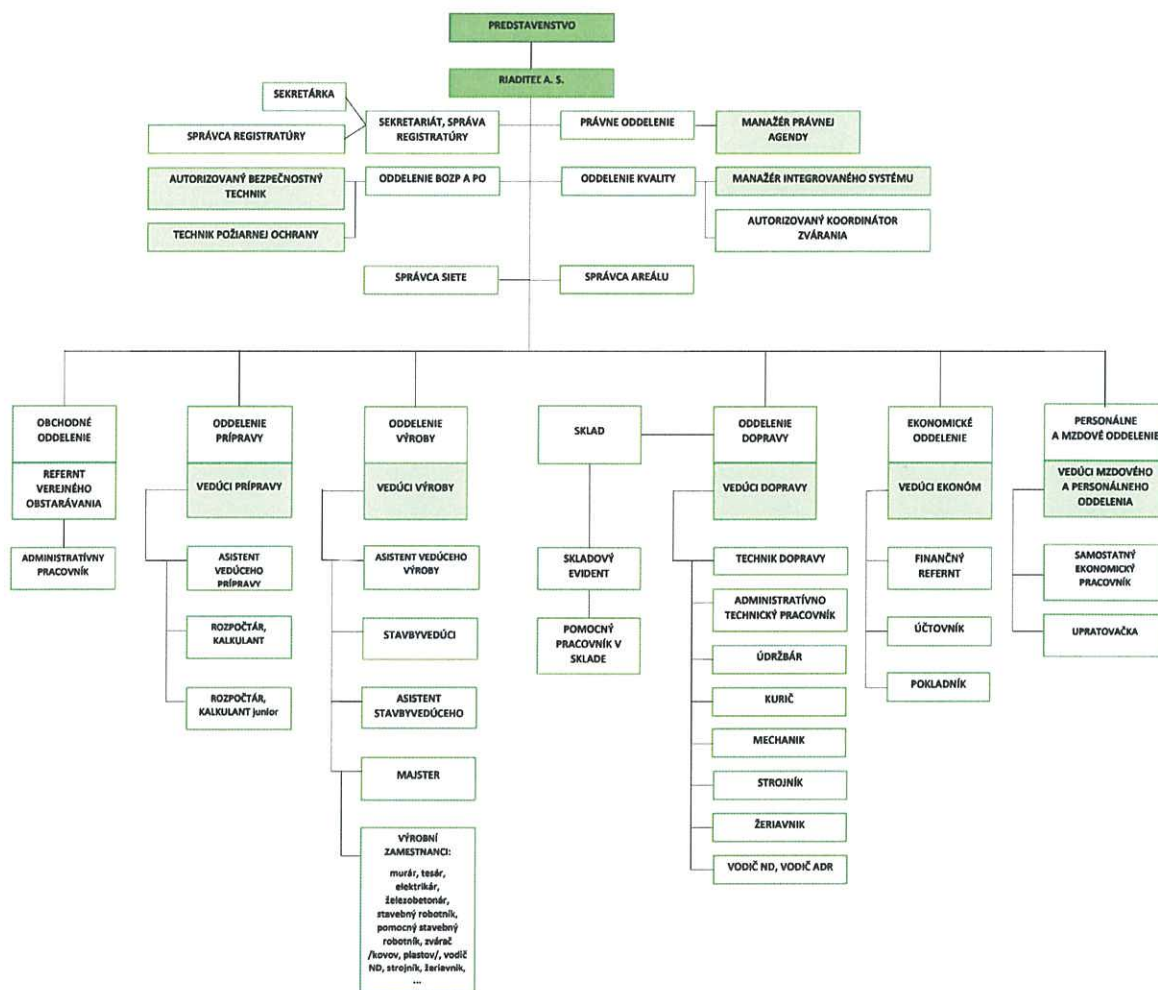
- ❑ Plniť potreby a očakávania zákazníkov a ďalších zainteresovaných strán kvalitne vykonanou prácou. Získať a udržať si ich dôveru splnením aplikovateľných požiadaviek predpisov a regulačných požiadaviek.
- ❑ Zlepšovať celkovú výkonnosť spoločnosti a zamerať sa na jej rozvoj do budúcnosti.
- ❑ Pochopiť potreby a očakávania zainteresovaných strán, vytvárať vzájomne výhodné vzťahy s dodávateľmi, a tým umocniť schopnosť realizovať požadované produkty.
- ❑ Zabezpečiť informovanosť o systéme manažérstva kvality, systéme kvality vo zväraní, systéme environmentálneho manažérstva, systéme manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, systéme plynulého podnikania a systéme proti korupcii na všetkých úrovniach riadenia.
- ❑ Identifikovať a sprístupniť zdroje na udržiavanie a zlepšovanie implementovaných manažérskych systémov spoločnosti a systému kvality vo zväraní.
- ❑ Aplikovať procesný prístup v riadení spoločnosti.
- ❑ Plánovať a implementovať procesy manažérskych systémov s aplikáciou uvažovania založeného na riziku.

- ☐ Monitorovať a merať procesy, produkty, spokojnosť zákazníka.
- ☐ Trvale zlepšovať implementované manažérske systémy.
- ☐ Plniť požiadavky noriem v zadanom obsahu a rozsahu v oblasti zvarovania plastov a kovov.
- ☐ Chrániť životné prostredie, zabezpečovať prevenciu znečisťovania životného prostredia, chrániť prírodné prostredie pred poškodením a zhoršovaním stavu, ktoré vyplýva zo stavebnej činnosti.
- ☐ Dodržiavať príslušné právne a iné požiadavky v nadväznosti na environmentálne aspekty.
- ☐ Určiť záväzné environmentálne požiadavky a hodnotiť ich plnenie.
- ☐ Sústavne zlepšovať systém manažérstva environmentu a zlepšovať environmentálne správanie.
- ☐ V pravidelných intervaloch určovať a preskúmať environmentálne ciele.
- ☐ Sprístupniť verejnosti informácie o environmentálnom správaní na webovej stránke spoločnosti.
- ☐ Posilňovať vedomie spoluzodpovednosti zamestnancov za ochranu vlastného zdravia a ich spoluprácu pri zvyšovaní úrovne bezpečnosti práce.
- ☐ Znížiť na minimum pravdepodobnosť ohrozenia alebo poškodenia ľudského zdravia na všetkých pracoviskách a stavbách spoločnosti riadením identifikovaných rizík.
- ☐ Monitorovať nebezpečenstvá, trvale zvyšovať úroveň ochrany zdravia svojich zamestnancov, dodržiavať aktuálne právne predpisy a iné požiadavky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- ☐ Implementovať, udržiavať a zlepšovať plynulosť podnikania.
- ☐ Identifikovať potenciálne ohrozenia a vplyvy z týchto ohrození na podnikateľské operácie, budovať prevádzkovú pružnosť so spôsobilosťou efektívnej reakcie.
- ☐ Implementovať, udržiavať a zlepšovať informačnú bezpečnosť vhodnými súbormi opatrení.
- ☐ Zabezpečovať dôvernosc, integritu a dostupnosť informácií v súlade s požiadavkami informačnej bezpečnosti.
- ☐ Zakazovať korupciu a realizovať opatrenia na zakázanie a predchádzanie korupcie.
- ☐ Zisťovať, oznamovať a riešiť všetky prípady korupcie, ktoré sa vyskytnú.
- ☐ Dodržiavať právne predpisy proti korupcii týkajúce sa spoločnosti.
- ☐ Prostredníctvom manažéra integrovaného systému poskytovať poradenstvo a usmernenie pracovníkov v oblasti systému manažérstva proti korupcii a v otázkach súvisiacich s korupciou, ktorý má stanovené právomoci a zodpovednosti za udržiavanie a rozvoj systému manažérstva proti korupcii, plní úlohu nezávislej osoby pre tento systém.
- ☐ V prípade porušenia politiky proti korupcii vyvodit' dôsledky voči zodpovedným pracovníkom.
- ☐ Povzbudzovať pracovníkov k nahláseniu korupcie a znižovať ich strach z represálií a uisťovať ich o zachovaní mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá podala podnet.
- ☐ Požadovať protikorupčné správanie aj od dodávateľov a obchodných partnerov.
- ☐ Presadzovať zodpovednosť riadiacich pracovníkov za uplatňovanie politiky proti korupcii a za udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva proti korupcii.

S politikou spoločnosti sú oboznámení všetci zamestnanci formou interného školenia a je vhodným spôsobom zverejnená a dostupná na web stránke spoločnosti (www.arprog.sk), siete kvalita (K:) a v priestoroch administratívnej budovy spoločnosti.

2.2 Riadiaca štruktúra

Orgánmi spoločnosti sú valné zhromaždenie, predstavenstvo a dozorná rada. Ich právomoci upravujú statuty. Zodpovednosti a právomoci zamestnancov spoločnosti sú určené v popisoch pracovných činností a v dokumentácii manažérskych systémov. Základné vzťahy medzi jednotlivými oddeleniami a zamestnancami spoločnosti sú znázornené v *organizačnej štruktúre*. Jednotlivé funkčné miesta plnia úlohy vyplývajúce zo zavedených manažérskych systémov v rámci svojej stanovenej pracovnej činnosti a ich koordinácia je zabezpečená výkonom funkcie manažéra integrovaného systému.

Manažér integrovaného systému je zodpovedný za implementáciu a zlepšovanie IMS. Zodpovednosti a právomoci manažéra integrovaného systému sú určené v jeho popise pracovných činností a v dokumentácii IMS. Zároveň je menovaný ako zodpovedná osoba za zabezpečenie súladu systému manažérstva environmentu s požiadavkami pre registráciu v schéme EMAS.

2.3 Vzdelávanie pracovníkov a ich zapojenie do schémy EMAS

Plánovanie a zabezpečenie prípravy pracovníkov na získanie vedomostí a zručností pre výkon práce v požadovanej kvalite sa uskutočňuje v súlade s internou smernicou *Personalistika*. Plán školení vypracuje pracovníčka personálneho oddelenia do 15. decembra bežného roka na uskutočnenie školení v nasledujúcom roku na základe požiadaviek vedúcich oddelení. Plán školení obsahuje odborné školenia súvisiace s pracovným zaradením, školenia BOZP a tiež školenia implementovaných manažérskych systémov.

Zapojenie pracovníkov do schémy EMAS je spojené s prehodnotením prístupu každého pracovníka k ochrane životného prostredia. Vedúci oddelení v spolupráci s manažérom integrovaného systému usmerňujú im podriadených pracovníkov plniť požiadavky environmentálnej politiky a relevantných environmentálnych cieľov, dodržiavať právne predpisy, vydanú internú dokumentáciu systému manažérstva environmentu.

Pracovníci stavieb (stavbyvedúci, asistenti stavbyvedúcich, majstri, vodiči, strojníci, robotníci) sú zodpovední pri stavebných prácach za dodržiavanie pracovných postupov so zameraním aj na ochranu životného prostredia, napr. :

- znižovanie stavebnej hlučnosti a vibrácií - limitovaním času nasadenia stavebných mechanizmov, udržiavaním motorov, ale i ostatných častí stroja v požadovanom technickom stave, správnou voľbou a vyťažením stavebných strojov a dopravných prostriedkov, zamedzením strojom chodu na prázdno, atď.;
- znižovanie prašnosti - zvlhčovaním a kropením prašných materiálov, zakrývaním prašných materiálov fóliami, podľa možností ohradením celého staveniska kompaktným dostatočne vysokým oplotením, urýchlenným odvozom sypkých materiálov po skončení prác, optimálnym návrhom deštrukcie pri búracích prácach a umiestnením igelitových fólií pred búrané objekty;
- zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev a komunikácií - pred výjazdom zo staveniska vodiči a strojníci očistia vozidlá a stroje, v prípade znečistenia verejných priestranstiev a komunikácií ich vyčistia a uvedú do pôvodného stavu;
- dodržiavanie časového obmedzenia prác podľa podmienok príslušných úradov a pod.

Spoločnosť je zapojená do duálneho vzdelávania s cieľom poskytnúť študentom prax a po ukončení školy pracovné miesto v našej spoločnosti. Okrem získania zručnosti a pracovných návykov sú títo mladí ľudia vedení k zodpovednému správaniu sa k životnému prostrediu.

3. Environmentálne aspekty

3.1 Identifikácia a hodnotenie významnosti aspektov

Manažér integrovaného systému v spolupráci s vlastníkmi procesov vykonáva analýzu procesov, vyberie a charakterizuje environmentálne aspekty procesov s relevantnými vplyvmi na životné prostredie. Analýza sa vykonáva priebežne pri zmene už existujúcich činností, technológií, pri zmene právnych a iných požiadaviek, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť, minimálne však 1x ročne. Pri určovaní významnosti environmentálnych vplyvov sa uvažuje o možných dopadoch činnosti, produktu alebo služby na kvalitu environmentu.

Pri určovaní významnosti environmentálnych vplyvov sa vychádza z hodnotiacich kritérií:

- **rozsah vplyvu:** 1- minimálny, 2- málo významný, 3- významný, 4- veľmi významný
- **závažnosť vplyvu:** 1- minimálna, 2- možné ohrozenie, 3- ohrozujúca, 4- nežiadúca
- **pravdepodobnosť výskytu:** 1- žiadna, 2- málo pravdepodobná, 3- pravdepodobná, 4- istý výskyt
- **doba trvania vplyvu:** 1- krátkodobá, 2- strednodobá, 3- dlhodobá, 4- trvalá
- **právne a iné požiadavky:** definované v *Registri právnych a iných požiadaviek-environment*

Hodnotenie: predstavuje súčet vplyvov a pravdepodobnosti výskytu.

Environmentálne aspekty z hľadiska ich environmentálnych vplyvov sú zaradené do štyroch stupňov významnosti:

VV – veľmi významné environmentálne aspekty (musia byť stanovené environmentálne ciele a Program EMS),

súčet hodnôt je väčší, resp. nanajvýš rovný 13, resp. aspoň 2 kritériá majú hodnotu 4.

V – významné environmentálne aspekty (musia byť stanovené environmentálne ciele a Program EMS),

súčet hodnôt je väčší, resp. nanajvýš rovný 11, resp. aspoň 1 kritérium má hodnotu 4.

N – nevýznamné environmentálne aspekty (je potrebné sledovať priebežne v procesoch a dodržiavať vydané pracovné postupy s opatreniami pre ochranu životného prostredia aj v súvislosti s možnou zmenou právnych a iných požiadaviek, môžu byť zadané opatrenia v Programe EMS),

súčet hodnôt nepresahuje 10, resp. žiadne kritérium nemá hodnotu 4.

P – pozitívny vplyv - zlepšuje okolité životné prostredie.

Na základe analýzy a hodnotenia environmentálnych aspektov ARPROG, akciová spoločnosť Poprad má vypracovaný Register environmentálnych aspektov a vplyvov. Identifikácie a hodnotenia sa zúčastnili: manažér integrovaného systému, vedúci prípravy, vedúci výroby a vedúci dopravy. Register obsahuje 7 významných environmentálnych aspektov, na ktoré sú zadané environmentálne ciele a prijaté opatrenia na ich splnenie. Nevýznamné aspekty

sú riešené priebežne v procesoch. Spoločnosť je zameraná na zníženie významnosti významných environmentálnych aspektov, a to na základe splnenia prijatých environmentálnych cieľov a programov. Jedná sa o environmentálne aspekty, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

3.2 Priame environmentálne aspekty

Priame environmentálne aspekty sú tie aspekty, ktoré spoločnosť priamo riadi a súvisia s činnosťami spoločnosti aj s rizikami environmentálnych havárií:

- emisie do ovzdušia,
- vypúšťanie do vody (vrátane prenikania do podzemných vôd),
- využívanie a kontaminácia pôdy,
- produkcia, recyklácia, opätovné použitie, preprava a zneškodnenie odpadov,
- využívanie energie, prírodných zdrojov, surovín,
- používanie prísad a pomocných látok, polotovarov,
- hluk, vibrácie, prach, apod.

Významné priame environmentálne aspekty a ich naviazanie na environmentálne ciele sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Proces H4 Výroba: realizácia stavieb - demolačné a stavebné práce								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodob. výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik stavebných odpadov (betón, tehly, asfalty, drevo, izolačné materiály, zemina, atď.	Zaťaženie životného prostredia	3	2	4	2	-Zákon. 79/2015 Z. z. -Vyhláška 371/2015 Z.z. -Vyhláška 365/2015 Z. z. -Vyhláška 366/2015 Z. z.	11	V
Cieľ č. 1: Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu 85 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 a 17 05 06).								

Proces H5 Servis : zrealizované stavby								
Environmentálny aspekt	Environme ntálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závaž- nosť vplyvu	Pravde- pod. výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hod- no- tenie	Stupeň význam- nosti
Zaberanie pôdy a zelených plôch	Zaťaženie životného prostredia	3	2	3	3	- Zákon č. 17/1992 Z. z. -Zákon č. 543/2002 Z. z.	11	V
Pozitívny vplyv		Zlepšenie ŽP výsadbou zelene a terénnymi úpravami						P
Spoločnosť nevie ovplyvniť zaberanie pôdy zrealizovanou stavbou.								

<i>Proces P7 Doprava a mechanizácia: sklad nebezpečného odpadu</i>								
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodob. výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>
Vznik nebezpečných odpadov (oleje, olejové filtre, olovené batérie, obaly z nebezpečných látok, atď.)	Zaťaženie životného prostredia	4	2	2	1	--Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z. z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	9	V
Cieľ č. 2: V maximálne možnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.								

<i>Proces P7 Doprava a mechanizácia: používanie strojov, nákladnej a osobnej dopravy</i>								
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodob. výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>
Spotreba PHM	Vyčerpávanie prírodných zdrojov	3	2	3	3	-Zákon č. 17/1992 Z. z.	11	V
Znečisťovania ovzdušia emisiami	Zaťaženie životného prostredia	4	2	3	2	-Zákon 106/2018 Z. z. -Zákon. 137/2010 Z. z. -Vyhláška 410/2012 Z. z.	11	V
Cieľ č. 3: Neprekročiť spotrebu PHM k vlastným výkonom v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Cieľ č. 4: Udržať podiel celkových emisií CO₂ z PHM k vlastným výkonom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.								

<i>Havarijné stavy: Cisterna PHM</i>								
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodob. výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>
Vznik požiaru pri čerpaní PHM	Zaťaženie životného prostredia	4	3	2	1	-Zákon č. 137/2010 Z. z. -Zákon č. 364/2004 Z. z. -Zákon č. 359/2007 Z. z.	10	V

Únik PHM pri čerpaní PHM	Kontaminácia pôdy	4	2	3	1	-Zákon č. 364/2004 Z. z.	10	V
Cieľ č. 5: Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.								

3.3 Nepriame environmentálne aspekty

Nepriame environmentálne aspekty spoločnosti vznikajú pri vzájomnej integrácii s tretími stranami:

- environmentálne správanie zmluvných partnerov, napr. dodávateľov výrobkov, procesov, služieb;
- environmentálne správanie podnájomníkov v areáli spoločnosti.

Požiadavky na environmentálne správanie zmluvných partnerov má spoločnosť zadané v zmluvách so zainteresovanými stranami. Dodržiavanie podmienok uvedených v dodávateľských zmluvách na stavbách preverujú priebežne zodpovední pracovníci (stavbyvedúci, asistent stavbyvedúceho, majster). Podnájomníci sú preverovaní externými auditmi zameranými na dodržiavanie právnych predpisov súvisiacich s ochranou životného prostredia, ktoré vykonáva manažér integrovaného systému.

Významné nepriame environmentálne aspekty a ich naviazanie na environmentálne ciele sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

<i>Proces H4 Výroba : realizácia stavieb – dodávateľa špeciálnych prác, napr. búracie práce s azbestovými materiálmi, natieračské práce a pod.</i>								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodobnosť výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik nebezpečných odpadov (obaly z nebezpečných látok, zvyšky nebezpečných látok)	Zaťaženie životného prostredia	3	2	4	2	-Zákon č. 253/2006 -Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z. z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	11	V
Cieľ č. 6: Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.								

Podnájomníci v areáli : servisy motorových vozidiel								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodob. výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik nebezpečných odpadov (oleje, olejové filtre, olovené batérie, atď.)	Zaťaženie životného prostredia	4	2	3	2	--Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z. z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	11	V
Cieľ č. 7: Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.								

4. Environmentálne ciele

Environmentálne ciele sú vypracované v súlade s politikou spoločnosť, sú navrhnuté vrcholovým manažmentom a vedúcimi oddelení a sú predkladané na posúdenie a schválenie formou riadeného dokumentu. Sú zamerané na environmentálne správanie spoločnosti so zreteľom na priame a nepriame environmentálne aspekty.

4.1 Dlhodobé environmentálne ciele

Dlhodobé environmentálne ciele má spoločnosť stanovené na obdobie 2023 až 2026. Ich priebežné plnenie bude preverované jedenkrát ročne.

- **Plnením prijatých opatrení v krátkodobých environmentálnych cieľoch minimalizovať negatívny environmentálny vplyv činností spoločnosti na životné prostredie.**

0.1 Preveriť plnenie krátkodobých environmentálnych cieľov zamerané na dodržiavanie právnych, iných požiadaviek a všeobecne záväzných požiadaviek a uplatňovanie v praxi vydanéj internej dokumentácie systému environmentálneho manažérstva formou interných auditov.

Termín: august 2023, august 2024, august 2025

Zodpovední: interní audítori

0.2 Aktualizovať krátkodobé environmentálne ciele podľa výsledkov environmentálnych ukazovateľov a kvalitatívnych informácií (minimálne 1x ročne).

Termín: marec 2023, marec 2024, marec 2025

Zodpovedný: manažér integrovaného systému

- **Rozvíjať povedomie zamestnancov a zainteresovaných strán o zásadách ochrany životného prostredia.**

O.3 Urobiť preškolenie vedúcich oddelení, stavbyvedúcich, asistentov stavbyvedúcich a majstrov zamerané na systém manažérstva environmentu podľa ISO 14001:2015 a požiadavky nariadení pre schému EMAS.

Termín: január 2024, január 2025, január 2026

Zodpovedný: manažér integrovaného systému

O.4 Komunikovať s dodávateľmi stavebných prác o zásadách ochrany životného prostredia a usmerňovať ich pri dodržiavaní právnych predpisov odpadového hospodárstva.

Termín: rok 2023-2026

Zodpovední: vedúci výroby,
manažér integrovaného systému

Dlhodobé environmentálnych ciele, ktoré boli prijaté na obdobie rokov 2020 až 2023 boli priebežne splnené a ich plnenie bolo preverované v pravidelných jednoročných intervaloch a zdokumentované v aktualizovaných Environmentálnych vyhláseniach.

4.2 Krátkodobé environmentálne ciele

Krátkodobé environmentálne ciele sú stanovené na obdobie jedného roka, ich plnenie v priebehu roka je preverované priebežne vlastníckmi procesov a počas interných auditov internými audítormi. Vrcholový manažment je informovaný o výsledkoch plnenia cieľov na poradách a vo *Výročnej správe*.

Program EMS pre splnenie environmentálnych cieľov pre rok 2023 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

<i>Environmentálny cieľ</i>		<i>Opatrenie</i>		<i>Zodpovednosť</i>	<i>Predpokl. náklady</i>	<i>Termín</i>
1.	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu 85 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 0504, 17 0506)	1.1	Dôsledne pristupovať k triedeniu stavebných odpadov a odpadov z demolácií priamo na stavbách. Odpady triediť v súlade Katalógom odpadov.	SV, ASV, M	-	denne
		1.2	Minimalizovať odvoz stavebného odpadu na skládky, uprednostniť zber odpadov so zhodnotením.	SV, ASV, M	-	31.12. 2023
		1.3	Zvýšiť používanie stavebných recyklátov (napr. kameniva) v procese výroby.	SV	-	

2.	V maximálnej možnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.	2.1	Minimalizovať odvoz nebezpečných odpadov na skládky, uprednostniť zber nebezpečných odpadov so zhodnotením.	VD, MIS	-	31.12. 2023
3.	Neprekročiť spotrebu PHM k vlastným výkonom v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	3.1	V mesačných intervaloch vykonávať dôsledne kontroly najazdených kilometrov u vozidiel a limitov spotreby PHM u strojov podľa GPS.	VD	-	31.12. 2023
		3.2	Mesačne informovať riaditeľa a. s. o výsledkoch kontrol.	VD		
4.	Udržať podiel celkových emisií CO ₂ z PHM k vlastným výkonom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.	4.1	Vyčleniť zdroje na opravy a nákup nových vozidiel.	R	490 000,-€	31.12. 2023
		4.2	Pri nákupe nových vozidiel klásť dôraz na emisné limity a zakúpiť aj elektromobily.	R, VD		
5.	Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.	5.1	Obsluhu cisterny, prevoz a čerpanie PHM zveriť len pracovníkovi, ktorý má platné osvedčenie o školení (vodič ADR).	VD	-	31.12. 2023
		5.2	Zabezpečiť splnenie legislatívnych požiadaviek v oblasti ADR.	VD, vodič ADR		
6.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.	6.1	Vykonávať kontroly pri vzniku odpadov u dodávateľa o spôsobe zhromažďovania odpadov.	ASV	-	31.12. 2023
		6.2	Vyžiadať si k fakturácii vykonaných prác doklady o nakladaní s odpadmi.	SV		
7.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.	7.1	Vykonať externý audit na nakladanie s odpadmi u podnájomníkov v areáli.	MIS, MPA	-	jún 2023

8.	Minimalizovať spotrebu energií a vody zodpovedným prístupom každého pracovníka.	8.1	Monitorovať a analyzovať údaje o spotrebe vody, plynu, el. energie a výrobe elektrickej energie vo fotovoltaike.	správca areálu	-	mesačne
		8.2	Informovať vrcholový manažment vo <i>Výročnej správe</i> o spotrebe vody a energií a o výrobe elektrickej energie vo fotovoltaike za rok 2023.	MIS	-	marec 2024
9.	Predchádzať kontaminácii vôd a pôdy obsahom potrubí pri výstavbe kanalizácii.	9.1	Vykonávať skúšky tesnosti kanalizačných potrubí podľa platných STN a v súlade s KSPS.	SV	-	31.12. 2023
		9.2	Používať kamerový systém na preverenie kvality prác na kanalizačných potrubíach.	SV	5 000,- €	31.12. 2023
10.	Splniť požiadavky pre udržanie registrácie spoločnosti v schéme EMAS.	10.1	Vykonať interné audity podľa plánu interných auditov a preveriť plnenie Nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 221/2009, Nariadenie komisie (EÚ)2017/1505 a Nariadenie komisie (EÚ)2018/2026.	IA	-	marec 2023
		10.2	Zabezpečiť vykonanie environmentálneho auditu a overenie aktualizovaného environmentálneho vyhlásenia (schéma EMAS) .	MIS	zmluvná cena	marec 2023
		10.3	Odoslať požadovanú dokumentáciu do SAŽP pre udržanie registrácie v schéme EMAS.	MIS	-	marec 2023

Použité skratky: SV- stavbyvedúci, ASV- asistent stavbyvedúceho, M- majster, VD- vedúci dopravy, R- riaditeľ, MIS- manažér integrovaného systému, MPA- manažér právnej agendy, IA- interný audítor, STN – slovenská technická norma, ADR –Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru, KSPS – kontrolný a skúšobný plán stavby, EMS – systém manažérstva environmentu, EMAS- Spoločenstvo pre environmentálne manažérstvo a audit

V roku 2022 spoločnosť prijala na základe identifikovaných a vyhodnotených environmentálnych aspektov 10 krátkodobých environmentálnych cieľov. Stav plnenia cieľov v roku 2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

<i>Environmentálny cieľ pre rok 2022</i>		<i>Stav plnenia cieľov</i>
1.	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu 85 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 0504, 17 0506)	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 a 17 05 06) bolo <u>99,15 %</u> odpadu zhodnoteného. Splnené.
2.	V maximálne možnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.	Z celkového množstva vzniknutého nebezpečného odpadu bolo <u>30,35 %</u> odpadu zhodnoteného. Splnené.
3.	Neprekročiť spotrebu PHM k vlastným výkonom v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	Spotreba PHM k vlastným výkonom v roku 2022 klesla o 2,3 % oproti roku 2021, čo súvisí s nárastom vlastných výkonov aj s obnovou vozového a strojového parku. Splnené.
4.	Znížiť emisie CO ₂ do ovzdušia o 3% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	V roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 je nárast emisií CO ₂ do ovzdušia o 18,2 %, čo súvisí s nárastom vlastných výkonov o 23,5 % a oproti roku 2021, zároveň v roku 2022 klesol podiel celkových emisií CO ₂ z PHM k vlastným výkonom. Nesplnené.
5.	Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.	Predpisy podľa ADR boli počas roka 2022 dodržané. Splnené.
6.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.	Pri kontrolách dodávateľov prác nebolo zistené porušenie právnych predpisov odpadového hospodárstva. Splnené.

7.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.	Kontrolu vonkajších priestorov podnájomníkov priebežne vykonával vedúci dopravy, pri zistených nedostatkoch požadoval nápravu a preveril splnenie nápravných opatrení. Interné priestory podnájomníkov neboli skontrolované z personálnych dôvodov. Je stanovený náhradný termín auditu na jún 2023. Čiastočne splnené.
8.	Minimalizovať spotrebu energií a vody zodpovedným prístupom každého pracovníka.	Výsledky z monitorovania spotreby energií v roku 2022 porovnaní s rokom 2021 na 1 pracovníka sú nasledovné: pokles spotreby zemného plynu o 45,49 m ³ , nárast spotreby vody o 14,67 m ³ a pokles spotreby elektrickej energie o 0,1 MWh. Spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na pracovníka vzrástla o 0,12 MWh. Nárast spotreby vody súvisí s poruchou kapilárneho vykurovacieho systému administratívnej budovy sídla spoločnosti. Čiastočne splnené.
9.	Predchádzať kontaminácii vôd a pôdy obsahom potrubí.	Skúšky tesnosti kanalizačných potrubí boli vykonané v súlade s platnými STN a KSPS. Kvalita prác bola preverená kamerovým systémom. Náklady na kamerový systém v roku 2022 predstavujú 3697,26 €. Splnené.
10.	Splniť požiadavky pre udržanie registrácie spoločnosti v schéme EMAS.	Interné audity boli vykonané 22.3.2022. Externý audit environmentálnym overovateľom bol uskutočnený 8.4.2022 a 11.-13.4.2022. Spoločnosť splnila požiadavky pre udržanie registrácie v schéme EMAS. Splnené.

Z desiatich environmentálnych cieľov bolo sedem cieľov splnených, jeden cieľ nebol splnený a dva ciele boli čiastočne splnené. Čiastočne splnené a nesplnené ciele boli prehodnotené pri tvorbe environmentálnych cieľov pre rok 2023 a zapracované do *Programu EMS* pre rok 2023.

5. Ukazovatele environmentálneho správania a kvalitatívnych informácií

Environmentálne správanie ARPROG, akciová spoločnosť Poprad je možné zhodnotiť na základe hlavných ukazovateľov v oblastiach životného prostredia ako sú energie, materiály, voda, odpad, využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu a emisie a tiež poskytnutím kvalitatívnych informácií.

Každý hlavný ukazovateľ sa skladá z nasledujúcich údajov:

- údaj A: celkový ročný vstup/ výstup v danej oblasti
- údaj B: ročná referenčná hodnota predstavujúca činnosť spoločnosti
- údaj R: pomer medzi údajmi A a B

5.1 Energie

5.1.1 Elektrická energia

Elektrická energia potrebná pre administratívnu činnosť pracovníkov v budove sídla spoločnosti (kancelárie, spoločné priestory) a v jej areáli (dielne, garáže, sklady, kotolňa, osvetlenie areálu, vrátnica) je zabezpečená dodávkou z verejnej siete a tiež výrobou vo vlastnom fotovoltaiickom zariadení (fotovoltaiické panely). Meranie elektrickej energie je vykonávané na meračoch spotreby elektrickej energie. Činnosti spojené s meraním, sledovaním, vykonávaním kontroly pre oblasť energií v spoločnosti vykonáva správca areálu a na základe informácií o spotrebe elektrickej energie navrhuje opatrenia na zníženie odberu elektrickej energie.

V oblasti elektrickej energie sa spoločnosť rozhodla sledovať 2 hlavné ukazovatele (R1, R2), ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje		Rok	2020	2021	2022
A1	Spotreba elektrickej energie v MWh		94,069	91,790	85,674
A2	Spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (fotovoltaiika) v MWh		37,329	37,256	38,652
B1, B2	Počet pracovníkov (budova, areál)		25	25	24
Ukazovatele:					
R1	Spotreba elektrickej energie v MWh na pracovníka		3,76	3,67	3,57
R2	Spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (fotovoltaiika) v MWh na pracovníka		1,49	1,49	1,61

V roku 2022 spoločnosť spotrebovala 85,674 MWh elektrickej energie. Z uvedenej hodnoty 38,652 MWh elektrickej energie sa vyrobilo vo vlastnom fotovoltaiickom zariadení, čo predstavuje 45,1 % z celkového množstva spotrebovanej energie. Spotreba elektrickej energie

v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 klesla o 6,116 MWh, pričom spotreba na 1 pracovníka stúpila o 0,1 MWh. Pokles spotreby elektrickej energie súvisí s výmenou lám osvetlenia areálu spoločnosti (úspornejšie zdroje osvetlenia). Spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na pracovníka stúpila o 8,05 % porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

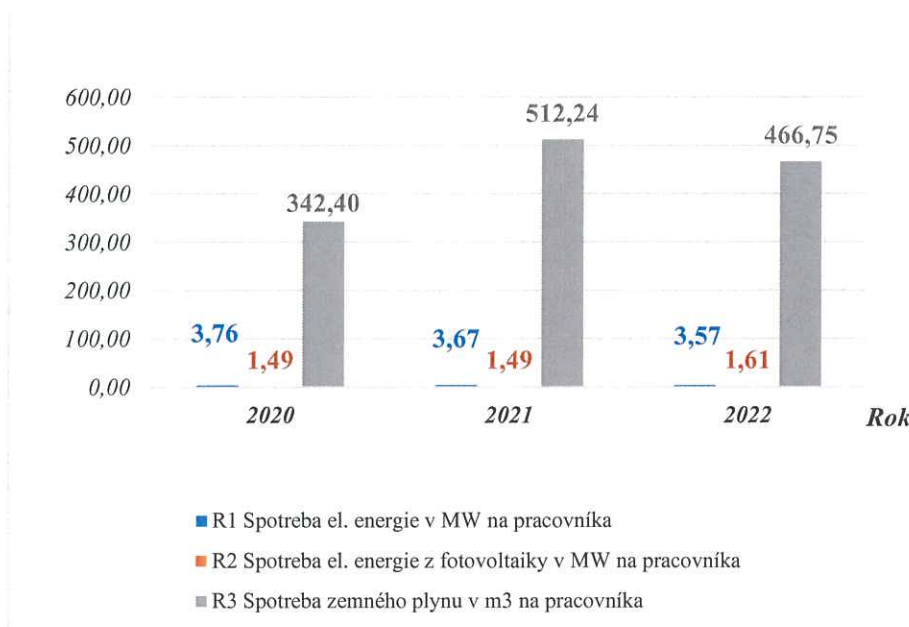
5.1.2 Zemný plyn

Nakupovaný zemný plyn naftový je rozvádzaný do technických plynových zariadení, ktoré slúžia na vykurovanie administratívnych priestorov, skladových priestorov, vrátnice a dielne. Zemný plyn je vedený plynovými rozvodmi do kotolne v sídle spoločnosti a do plynových zariadení v budovách areálu (sklady, dielňa, vrátnica). V oblasti spotreby zemného plynu sa spoločnosť rozhodla stanoviť hlavný ukazovateľ (R3), ktorý je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2020	2021	2022
A3	Spotreba zemného plynu v m ³	8 560	12 806	11 202
B3	Počet pracovníkov (budova, areál)	25	25	24
Ukazovateľ:				
R3	Spotreba zemného plynu v m³ na pracovníka	342,4	512,24	466,75

V roku 2022 spoločnosť spotrebovala 11 202 m³ zemného plynu. Spotreba plynu v porovnaní s rokom 2021 klesla o 1 604 m³, pričom klesla aj spotreba zemného plynu na 1 pracovníka o 45,49 m³. Pokles spotreby zemného plynu súvisí s dĺžkou vykurovacieho obdobia. Nárast spotreby plynu v rokoch 2021 a 2022 v porovnaní s rokom 2020 súvisí so vznikom 2 nových odberných miest v roku 2021, a to dielne a autoumyvárne. Priestory týchto pracovísk sú vykurované plynovým zariadením.

Grafické znázornenie 3 hlavných ukazovateľov spotreby energií v rokoch 2020 - 2022:

5.2 Materiály

5.2.1 Kamenivo

Významným materiálom pre stavebnú výrobu je kamenivo rôznych frakcií, ktoré zároveň patrí medzi prírodné vyčerpatel'né zdroje, a preto má veľký význam používanie recyklátov.

Pre spotrebu kameniva má spoločnosť určené 2 hlavné ukazovatele (R4 a R5), ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje		Rok	2020	2021	2022
A4, B5	Celková spotreba kameniva v tonách		28 417,92	23 471,24	33 971,25
A5	Spotreba recyklovaného kameniva v tonách		0,00	11,65	706,00
B4	Vlastné výkony v tis. €		4 911,65	4 360,10	5 384,15
Ukazovatele:					
R4	Spotreba kameniva k vlastným výkonom v t/ tis.€		5,79	5,38	6,31
R5	Spotreba recyklovaného kameniva k celkovej spotrebe kameniva v %		0,00	0,05	2,08

Spotreba kameniva pri realizovaných stavbách súvisí s druhom stavieb. Vyššiu spotrebu vykazujú líniové stavby (vodovody, kanalizácie), cestné komunikácie, cyklochodníky. Množstvo spotrebovaného kameniva spoločnosť nevie ovplyvniť, pretože stavby musí realizovať v súlade s projektovou dokumentáciou, ale vie ovplyvniť použitie recyklovaného kameniva, zároveň však musí dodržiavať požiadavky projektovej dokumentácie, čo sa týka vhodnosti recyklovaného kameniva. Ukazovateľ R4 v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 stúpol, teda spotreba kameniva k vlastným výkonom stúpla. Na základe výsledkov ukazovateľa R5 v roku 2020 až 2022 vidíme mierny nárast spotreby recyklovaného kameniva. Pri stanovení nových cieľov pre rok 2023 je nevyhnutné prehodnotiť opatrenia na zvýšenie použitia recyklovaného kameniva.

5.2.2. Pohonné hmoty

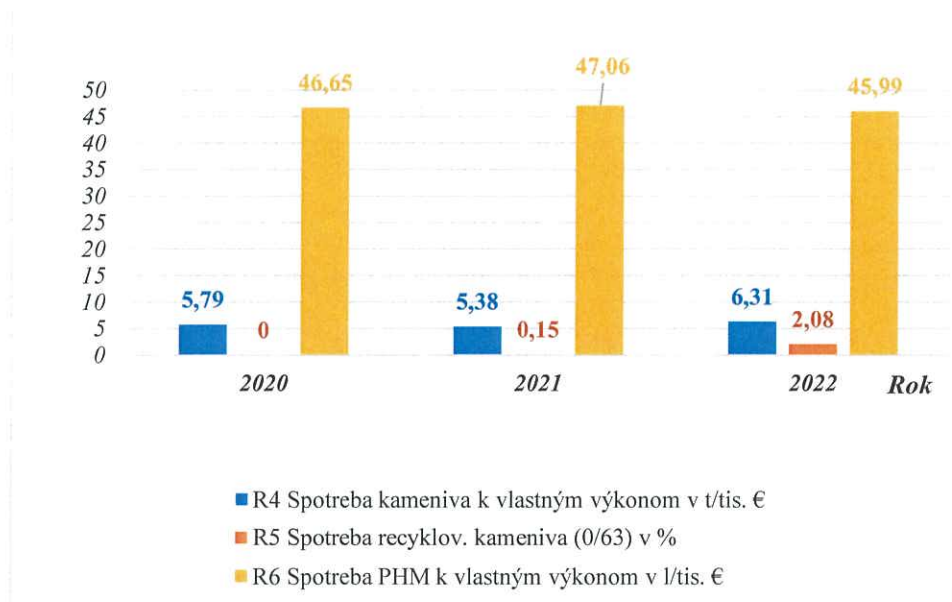
Spoločnosť má vlastné dopravné a strojové vybavenie, ktoré tvorí ťažká mechanizácia, malá mechanizácia, nákladné vozidlá a osobné vozidlá. Chod týchto prostriedkov je zabezpečený používaním pohonných hmôt (nafta, benzín). V súlade s právnymi predpismi sú vykonávané technické a emisné kontroly vozidiel, definované limity spotreby PHM u strojov, kontrolované spotreby PHM u vozidiel, aby bol znížený dopad ich používania a technického stavu na životné prostredie. Pri nesplnení emisných limitov u kontrolovaných vozidiel sú vykonávané opravy a uskutočnená následná emisná kontrola.

Pre spotrebu pohonných hmôt je stanovený hlavný ukazovateľ (R6) v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2020	2021	2022
A6	Spotreba PHM v litroch	229 147	205 185	247 630
B6	Vlastné výkony v tis. €	4 911,65	4 360,10	5 384,15
Ukazovateľ:				
R6	Spotreba PHM k vlastným výkonom l/ tis €	46,65	47,06	45,99

Spotreba PHM v roku 2022 oproti roku 2021 stúpila o 42 445 litrov, t. j. 20,7 %. Nárast spotreby PHM súvisí s nárastom vlastných výkonov o 23,5 % a s umiestnením stavieb, a s tým súvisiacim presunom stavebných kapacít. Pokles o 2,3 % ukazovateľa spotreby PHM k vlastným výkonom (R6) v roku 2022 oproti roku 2021 súvisí s nárastom vlastných výkonov aj s obnovou vozového a strojového parku (splnený krátkodobý environmentálny cieľ pre rok 2022). V roku 2022 boli kúpené 2 stroje (pásové rýpadlo TAKEUCHI TB225, Mini bager JCB 86C-1), 6 vozidiel (2x Renault Trafic, Renault T 520, Scania G450, Škoda Fabia, Citroen C3) a autožeriav (LIEBHERR LTM).

Grafické znázornenie hlavných ukazovateľov spotreby materiálov v rokoch 2020 - 2022:

5.3 Voda

Administratívna budova sídla spoločnosti a areál spoločnosti s budovami skladov, dielne a vrátnice sú napojené na verejný vodovod príslušný pre danú oblasť. Na meranie spotreby vody sa používajú vodomery, ktoré patria príslušným vodárenským spoločnostiam. Jedná sa o určené meradlá, ich overovanie zabezpečuje vodárenská spoločnosť.

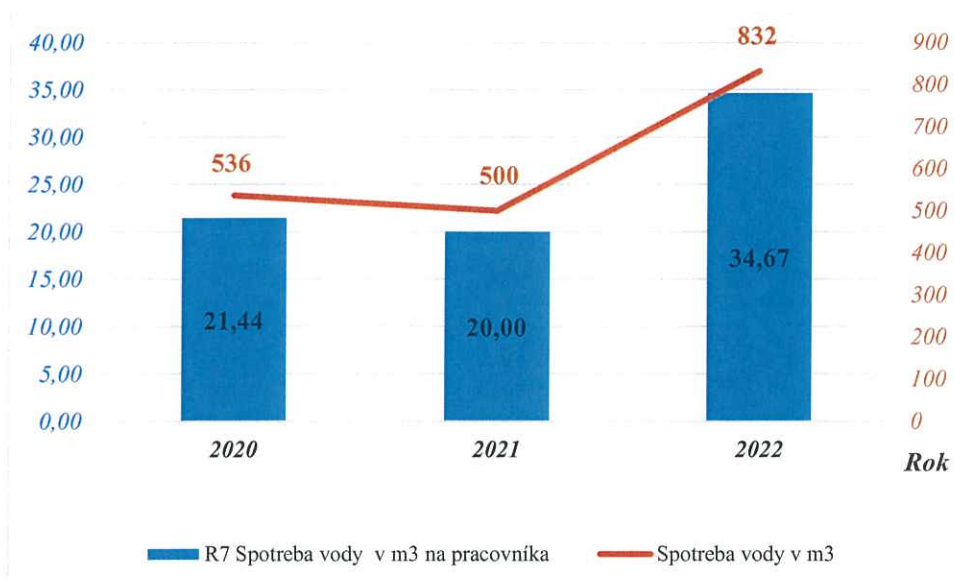
Pre spotrebu vody má spoločnosť stanovený ukazovateľ (R7) v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2020	2021	2022
A7	Spotreba vody v m ³ (bez autoumyvárne)	536	500	832
B7	Počet pracovníkov (budova, areál)	25	25	24

Ukazovateľ:				
R7	Spotreba vody v m ³ na pracovníka	21,44	20,00	34,67

Spotreba vody v roku 2022 v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpila o 332 m³, t. j. 66,4 %, taktiež stúpila spotreba vody na 1 pracovníka o 73,35 %. Nárast spotreby vody súvisí s poruchou kapilárneho vykurovacieho systému administratívnej budovy sídla spoločnosti.

Grafické znázornenie ukazovateľa spotreby vody v rokoch 2020-2022

5.4 Odpad

Technická príprava stavieb (administratívne činnosti), realizačná príprava stavieb (strojový a vozový park) a samotné stavebné práce podmieňujú vznik odpadov. Významné množstvo stavebných odpadov tvorí prebytočná zemina. Pre odpady má spoločnosť stanovené 4 hlavné ukazovatele (R8, R9, R10, R11) v nasledujúcej tabuľke.

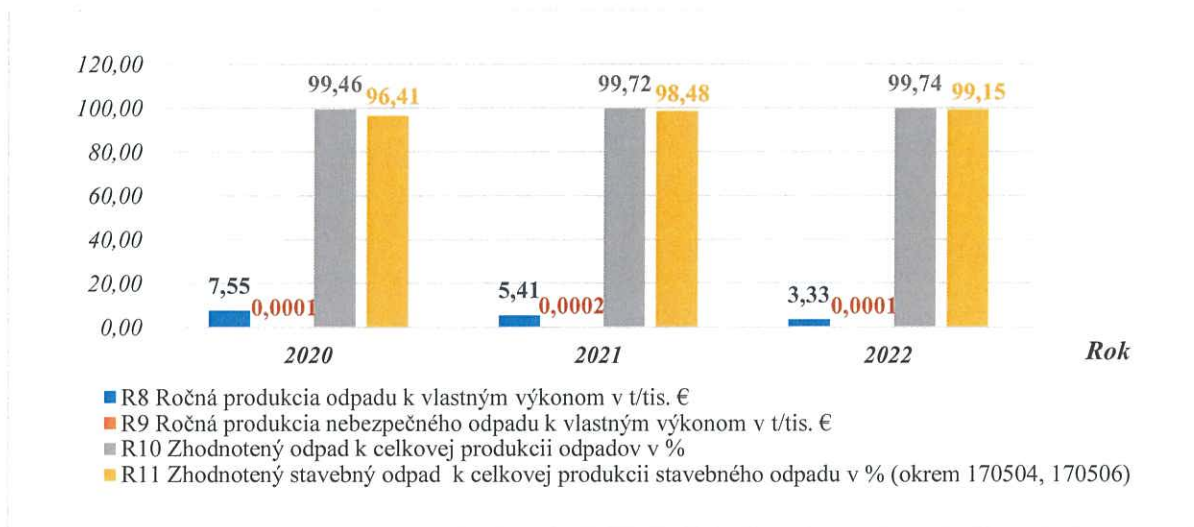
Údaje	Rok	2020	2021	2022
A8, B10	Produkcia odpadu v tonách	37 094,881	23 596,878	17 912,689
A9	Produkcia nebezpečného odpadu v tonách	0,656	0,811	0,593
A10	Zhodnotený odpad v tonách	36 892,580	23 531,217	17 866,726
A11	Zhodnotený stavebný a demolačný odpad (s výnimkou odpadu 170504, 170506)	4 683,18	3 339,97	3 850,12
B8, B9	Vlastné výkony v tis. €	4 911,65	4 360,10	5 384,15

B11	Produkcia stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou odpadu 170504, 170506)	4 857,67	3 391,640	3 883,01
Ukazovatele:				
R8	Ročná produkcia odpadu k vlastným výkonom v t/ tis. €	7,55	5,41	3,33
R9	Ročná produkcia nebezpečného odpadu k vlastným výkonom v t/ tis. €	0,0001	0,0002	0,0001
R10	Zhodnotený odpad k celkovej produkcii odpadov v %	99,46	99,72	99,74
R11	Zhodnotený stavebný odpad (s výnimkou odpadu 170504, 170506) k celkovej produkcii stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 170504, 170506) v %	96,41	98,48	99,15

V roku 2022 vzniklo z činnosti spoločnosti 17 912,689 t odpadov, z toho nebezpečného odpadu 0,593 t. Z celkového množstva vzniknutého odpadu bolo zhodnoteného 99,74 % (ukazovateľ R10), t. j. 17 866,726 t, na zneškodnenie bol odovzdaný odpad v množstve 45,75 t oprávnenej spoločnosti a zvyšné množstvo 0,213 t ostalo zhromaždené na odovzdanie.

V roku 2022 vzniklo zo stavebnej činnosti spoločnosti 3 883,01 t stavebného a demolačného odpadu (okrem 17 05 04, 17 05 06) a z uvedeného odpadu 99,15 % bolo zhodnotených recykláciou (ukazovateľ R11), čím spoločnosť splnila vlastný krátkodobý environmentálny cieľ pre rok 2022. Uvedené výsledky posúvajú pracovníkov spoločnosti k predsavzatiam, naďalej zodpovedne pristupovať k zhodnocovaniu odpadov maximálnou možnou mierou. Ukazovateľ ročnej produkcie odpadu k vlastným výkonom (R8) v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 klesol o 38,44 %, čo bolo spôsobené charakterom stavebných prác, taktiež klesol ukazovateľ ročnej produkcie nebezpečného odpadu k vlastným výkonom (R9) o 50 %.

Grafické znázornenie 4 hlavných ukazovateľov v oblasti odpadov v rokoch 2020 - 2022:

Nebezpečné odpady vyprodukované spoločnosťou ARPROG, akciová spoločnosť v rokoch 2020 až 2022 a ukazovatele porovnania (R12)

Kód odpadu	Názov odpadu	Rok 2020 (odpad v tonách)	Ukazova- teľ v % 21/20	Rok 2021 (odpad v tonách)	Ukazova- teľ v % 22/21	Rok 2022 (odpad v tonách)
13 01 10	Nechlórované minerál.hydraul. oleje	0,075	+53,33	0,115	-39,13	0,070
13 02 05	Nechlór. miner. motor. prevod. a maz. oleje	0,105	+23,81	0,130	-26,92	0,095
13 02 06	Syntet. motor.prevod. a mazacie oleje	0,075	-6,66	0,070	-28,57	0,050
15 01 10	Obaly obsah. zvyšky NL alebo kontam. NL	0,060	-6,66	0,056	+30,36	0,073
15 02 02	Absorbenty, filtr. mat., handry na čistenie,...	0,006	+1483,33	0,095	-31,58	0,065
16 01 07	Olejové filtre	0,155	-35,48	0,100	-5,00	0,095
16 06 01	Olovené batérie	0,180	+36,11	0,245	-40,82	0,145
Nebezpečné odpady spolu		0,656	+23,63	0,811	-26,88	0,593

V roku 2022 spoločnosť vyprodukovala 0,593 t nebezpečného odpadu, pričom z uvedeného množstva bolo zhodnoteného 0,180 t odpadu, t. j. 30,35 %.

Nebezpečný odpad (oleje, obaly z nebezpečných látok, olejové filtre, olovené batérie, handry na čistenie), ktorý vzniká každoročne súvisí s používaním vlastných strojov a dopravných prostriedkov v súvislosti s počtom a vyťaženosťou.

Ostatné odpady vyprodukované spoločnosťou ARPROG, akciová spoločnosť v rokoch 2020 až 2022 a ukazovatele porovnania sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód odpadu	Názov odpadu	Rok 2020 (odpad v tonách)	Ukazova- teľ v % 21/20	Rok 2021 (odpad v tonách)	Ukazova- teľ v % 22/21	Rok 2022 (odpad v tonách)
07 02 13	Odpadový plast	0,400	-100,00	0,000	0,00	0,000
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	0,485	+157,73	1,250	-44,4	0,695
15 01 02	Obaly z plastov	0,220	+18,18	0,260	+555,77	1,705
15 01 06	Zmiešané obaly	0,000	+100,00	2,920	-79,79	0,590
16 06 04	Alkalické batérie	0,000	+100,00	0,007	-14,29	0,006
17 01 01	Betón	65,510	+428,19	346,020	-75,78	83,810
17 01 07	Zmesi, betónu, tehál, škridiel iné ako 170106	131,540	+8,72	143,010	+1781,48	2 690,700
17 02 01	Drevo	14,440	-100,00	0,000	0,00	0,000
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedení v 170301	4 433,150	-37,43	2 773,670	-62,36	1043,92
17 04 05	Železo a oceľ	97,100	-91,97	7,800	-96,15	0,300

17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako v 170503	28 418,840	-28,92	20 198,930	-34,40	13249,990
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	3 808,000	-100,00	0,000	+100,00	776,000
17 06 04	Izolačné materiály iné ako v 170601 a 170603	8,610	-100,00	0,000	0,00	0,000
17 08 02	Stavebné mater. na báze sadry iné ako v 170801	0,370	-100,00	0,000	0,00	0,000
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií...	115,560	+4,83	121,140	-46,94	64,28
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	0,000	+100,00	1,060	-90,57	0,100
Ostatné odpady spolu		37 094,225	-36,39	23596,067	-24,09	17 912,096

Pokles ostatných odpadov v roku 2022 v porovnaní s rokmi 2020 a 2021 je vyvolaný hlavne poklesom množstva odpadu 17 05 04 (zemina a kamenivo), ktorý sa znížil z dôvodu realizovania nižšieho počtu líniových stavieb s prebytočnou zeminou. V roku 2022 kleslo množstvo ostatného odpadu v porovnaní s rokom 2021 o 24,09 %, pričom množstvo odpadu 17 05 04 (zemina a kamenivo) kleslo o 34,40 % t. j. 6 948,94 ton.

Údaje o spôsobe nakladania s odpadmi sú z Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním (za roky 2020 až 2022). Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním vypracuje manažér integrovaného systému v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 366/2015 Z. z. a posíla za spoločnosť v požadovanom termíne (do 28. februára) na príslušné úrady podľa umiestnenia stavieb a ako pôvodca odpadu v mieste sídla spoločnosti.

Od roku 2016 má spoločnosť vydanú registráciu na zber a prepravu odpadov (Potvrdenie o registrácii č. 2016/007 zo dňa 28.9.2016; číslo OU-PP-OSZP-2016/015040-02-JP) z dôvodu nakladania s odpadmi z realizovaných stavieb a nakladania s odpadmi z vlastnej činnosti ako pôvodca odpadu.

5.5 Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu

Stavebná činnosť má za následok zaberanie pôdy a zelených plôch, pokrytie pôvodnej pôdy (napr. výstavba komunikácií, objektov). Realizácia stavebného diela sa začína negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, no výsledok stavebnej činnosti „stavebné dielo“ má aj pozitívny vplyv na životné prostredie, a to zrealizované environmentálne stavby, napr. čistiare odpadových vôd, kanalizácie a tiež terénne úpravy, výsadba zelene pri realizácii pozemných stavieb.

Spoločnosť v záujme ochrany životného prostredia pri realizácii stavieb minimalizuje zábery plôch vhodným výberom stavebného dvora v procese prípravy stavby, opatreniami znižujúcimi tvorbu odpadov, zabudovaním materiálu priamo z dopravného prostriedku, správnym

skladovaním stavebných materiálov a lešenia, dodržiavaním technologickej disciplíny a pod. Počas stavebných prác spoločnosť vykonáva opatrenia na zachovanie existujúcej zelene v súlade s projektovou dokumentáciou. Vzhľadom na to, že spoločnosť nevie ovplyvniť projektovú dokumentáciu stavby v súvislosti so zastavanou plochou, komunikáciami, terénnymi úpravami, nakoľko realizačný projekt je schválený príslušnými dotknutými orgánmi, nemá pre realizáciu stavieb stanovený hlavný ukazovateľ v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu.

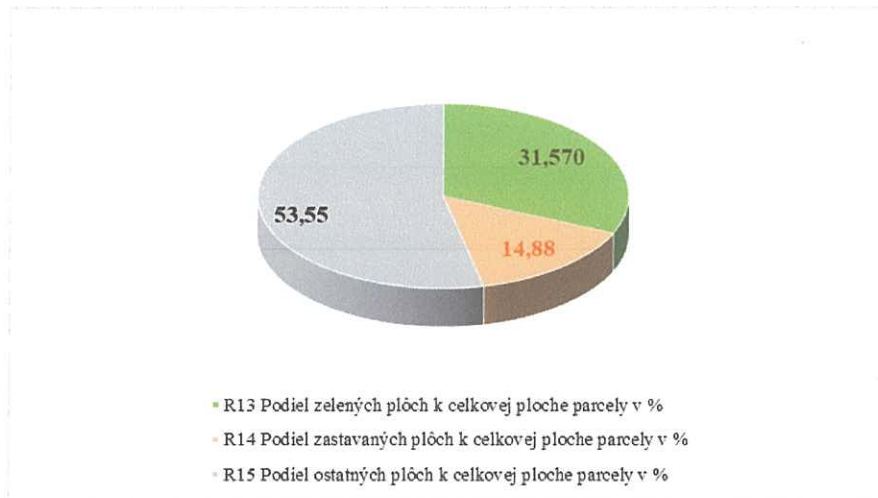
Spoločnosť je vlastníkom areálu, kde sa nachádza hlavná budova sídla spoločnosti a tiež budovy skladov, garáže, dielne a budovy prenajaté podnájomníkom. Budova sídla spoločnosti bola rekonštruovaná v rokoch 2012- 2013, predtým sídlila spoločnosť v iných vlastných priestoroch. Počas rekonštrukcie hlavnej budovy boli zrealizované aj terénne úpravy s výsadbou trávneho porastu a stromov.

Pre umiestnenie sídla spoločnosti má spoločnosť stanovené 3 ukazovatele uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Údaje		Plocha
A13	Výmera zelených plôch v m ²	7 805
A14	Výmera zastavaných plôch (budovy) v m ²	3 679
A15	Výmera ostatných plôch (komunikácie, parkoviská) m ²	13 238
B13, B14, B15	Celková plocha parcely m ²	24 722
Ukazovatele:		
R13	Podiel zelených plôch k celkovej ploche parcely v %	31,57
R14	Podiel zastavaných plôch k celkovej ploche parcely v %	14,88
R15	Podiel ostatných plôch k celkovej ploche parcely v %	53,55

Pri rekonštrukčných prácach hlavnej budovy a terénnych úpravách okolia bol zvýšený podiel trávnatých plôch na 31,57 % vzhľadom k celkovej ploche. Pre zlepšenie okolitého životného prostredia bolo v zelenej ploche vysadených 22 nových stromov. Určení pracovníci spoločnosti sa pravidelne starajú o trávnaté plochy, ošetrovanie stromov, údržbu komunikácií a parkovísk. Spevnené plochy v areáli (komunikácie, parkoviská), ktoré tvoria až 53,55 % z celkovej plochy parcely slúžia na prejazd k areálu, presun po areály a parkovanie strojov a dopravných prostriedkov. Z dôvodu praktickej údržby týchto plôch nepredpokladáme zmenu týchto plôch na zatravnené.

Grafické znázornenie hlavných ukazovateľov v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu:

V roku 2022 spoločnosť v oblasti environmentu dodržiavala požiadavky uvedené v dokumentácii manažérskych systémov. V areáli spoločnosti nedošlo k zmenám v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu.

Pre použitie prebytočnej zeminy a kameniva z realizovaných stavieb má spoločnosť stanovený ukazovateľ (R16) v nasledujúcej tabuľke.

Údaje		Rok	2020	2021	2022
A16	Zhodnotený odpad výkopovej zeminy (170504), zeminy a kameniva (170506) v tonách		32 208,35	20 188,18	14 015,44
B16	Celkové množstvo odpadu výkopovej zeminy (170504), zeminy a kameniva (170506) v tonách		32 226,84	20 198,93	14 025,99
Ukazovateľ:					
R16	Zhodnotený odpad výkopovej zeminy (170504), zeminy a kameniva (170506) k celkovému množstvu odpadu 170504 a 170506 v %		99,94	99,95	99,92

Prebytočnú zeminu a kamenivo, ktoré vzniká pri realizácii stavieb sa spoločnosť v maximálnej možnej miere snaží vyvieŕať do zariadení, kde sa uskutočňuje zhodnotenie, t. j. po úprave sa zemina a kamenivo použije ako stavebný materiál. Z tabuľky vidíme, že ukazovateľ R16 sa pohybuje v hodnotách nad 99 %.

5.6 Emisie do ovzdušia

Stroje a dopravné prostriedky používané pri realizácii stavieb sú zdrojom emisií a svojim environmentálnym vplyvom zhoršujú ovzdušie. Všetci pracovníci stavieb (stavbyvedúci,

asistenti stavbyvedúcich, majstri, vodiči, strojníci, robotníci) sú zodpovední za dodržiavanie pracovných postupov, v ktorých sú stanovené opatrenia na minimalizovanie vzniku emisií.

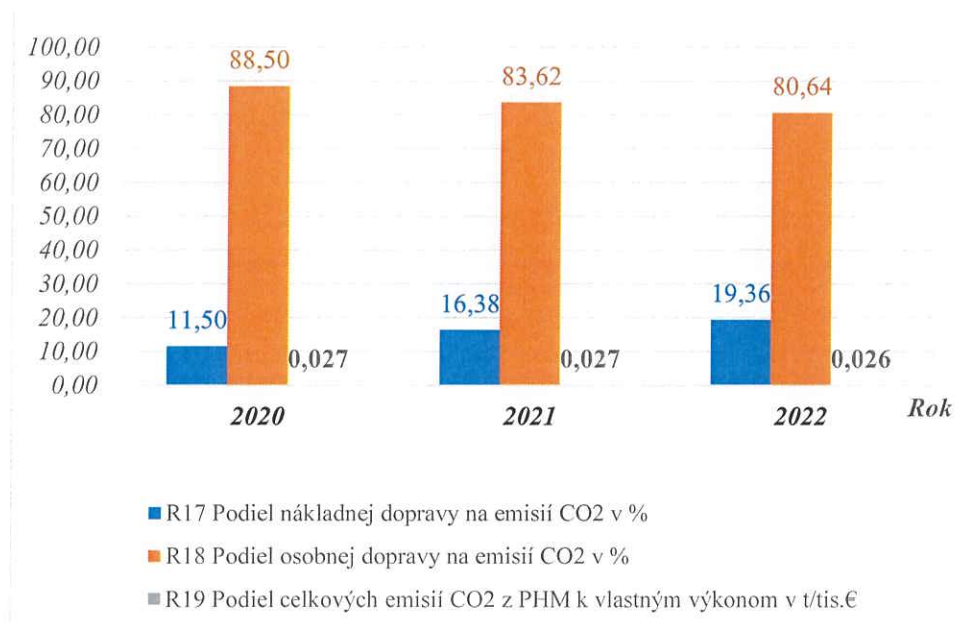
Na základe dostupných účtovných a technických údajov o vozidlách nákladnej a osobnej dopravy spoločnosť stanovila 2 hlavné ukazovatele pre oblasť emisií, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje Rok		2020	2021	2022
A17,	Emisie CO ₂ z PHM nákladnej dopravy v tonách	15,37	19,27	26,92
A18,	Emisie CO ₂ z PHM osobnej dopravy v tonách	118,23	98,37	112,16
B17, B18, A19	Celkové emisie CO ₂ z PHM (osobná a nákladná doprava) v tonách	133,60	117,64	139,08
B19,	Vlastné výkony v tis. €	4 911,65	4 360,10	5 384,15
Ukazovatele:				
R17	Podiel nákladnej dopravy na emisií CO ₂ k celkovým emisiám CO ₂ v %	11,50	16,38	19,36
R18	Podiel osobnej dopravy na emisií CO ₂ v % k celkovým emisiám CO ₂ v %	88,50	83,62	80,64
R19	Podiel celkových emisií CO ₂ z PHM k vlastným výkonom v t/tis. €	0,027	0,027	0,026

Celkové emisie CO₂ z PHM v roku 2022 v porovnaní s rokmi 2021 a 2020 majú vyššiu hodnotu. V porovnaní s rokom 2021 je to nárast o 18,23 % a oproti roku 2020 sa hodnota emisií navýšila o 4,10 %, čo bolo spôsobené zvýšenými vlastnými výkonmi v roku 2022, čo poukazuje aj nárast podielu nákladnej dopravy (ukazovateľ R17) a pokles podielu osobnej dopravy (ukazovateľ R18). Podiel celkových emisií CO₂ z PHM k vlastným výkonom (ukazovateľ R19) klesol, čo je spôsobené zlepšenou logistikou jázd a dôraznou kontrolou jázd vozidiel.

Vysoká vyťaženosť vozidiel osobnej dopravy je viditeľná aj v priebehu predchádzajúcich rokov, kedy percentuálny podiel osobnej dopravy na emisií CO₂ je nad 80 %. V tabuľke nie sú uvedené emisie CO₂ z používaných strojov z dôvodu nedostupnosti koeficientov emisií na prepočet emisií z motohodín strojov. Znížiť množstvo emisií CO₂ do ovzdušia sa spoločnosť rozhodla postupným nákupom elektromobilov pri obnove vozového parku, čo je zapracované aj v environmentálnych cieľoch tohto vyhlásenia a zamontovaním GPS zariadení do strojov a vozidiel na kontrolu najazdených kilometrov. V roku 2020 bol zakúpený elektromobil ŠKODA Citigo a v roku 2021 elektromobil VOLKSWAGEN ID.4.

Grafické znázornenie 3 hlavných ukazovateľov v oblasti emisií CO₂ v rokoch 2020-2022

Spoločnosť je prevádzkovateľom malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Manažér integrovaného systému eviduje a aktualizuje zoznam zdrojov znečistenia ovzdušia v elektronickej forme. Dňa 24.januára 2023 bolo zaslané oznámenie na MÚ Poprad odbor životného prostredia s údajmi potrebnými pre určenie výšky poplatku za znečistenie ovzdušia na rok 2023 (podľa skutočnosti roku 2022). Na základe doručeného Rozhodnutia Mesta Poprad bol poplatok uhradený 20.02.2023.

6 Právne požiadavky týkajúce sa životného prostredia

Právne, regulačné a iné požiadavky, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť pri vytváraní, implementovaní, udržiavaní a zlepšovaní systému environmentálneho manažérstva sú v spoločnosti zdokumentované v *Registri právnych, iných a všeobecne záväzných požiadaviek*, ktorý je vedený v elektronickej forme a za jeho aktualizáciu zodpovedá manažér integrovaného systému. Register obsahuje hlavné právne predpisy a zoznam zmlúv so zainteresovanými stranami pre oblasť environmentu.

Hlavné právne predpisy pre oblasť environmentu, ktoré sú uplatňované v procesoch definovaných v IMS ARPROG, akciová spoločnosť Poprad

Por. č.	Názov právneho predpisu	Aplikácia v procesoch
1.	Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	§ 2 až §4, § 6, § 9, § 12, § 14, § 25, § 26, § 49, § 76, § 77, §97, § 98 Príloha č. 1 až Príloha č. 4

2.	Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	▪ § 1- § 3, § 8, § 24, §25, § 28
3.	Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	▪ § 1-3
4.	Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti	▪ § 1, § 2, § 3, § 11, Príloha č. 1, Príloha č. 2, Príloha č. 12
5.	Zákon č. 329/2018 Z. z o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	▪ § 3, § 4
6.	Vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	▪ § 10
7.	Vyhláška MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií	▪ § 1, § 5, § 6, § 7, § 8
8.	Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší	▪ § 2, § 3, § 11, § 16, § 27 ▪
9.	Zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	▪ § 1 až § 4, § 6, § 8, Príloha č.1
10.	Vyhláška č. 410/2012 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	▪ §1, §3 -§5
11.	Zákon č. 106/2018 o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov	▪ § 3, § 4, § 115 -§ 120
12.	Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	▪ § 27, § 39, § 58- § 64, § 74, § 75, § 77
13.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd	▪ § 2
14.	Zákon č. 359/2007 Z.z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	▪ § 1, § 3 -§ 6, § 11, § 13
15.	Zákon č. 17/1992 Z. z. o životnom prostredí	▪ § 17- §19 , § 33a
16.	Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	▪ § 3, § 47

17.	Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)	▪ § 2- § 4, § 6
18.	Zákon č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov	▪ § 1-§ 3, § 5, § 6
19.	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)	▪ Čl. 2, Čl.4 – Čl.15 - Vymedzenie pojmov
20.	Nariadenie komisie (EÚ) 2017/1505 z 28. augusta 2017, ktorým sa menia prílohy I, II a III k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)	▪ Príloha I – Príloha III
21.	Nariadenie komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)	▪ Príloha IV

Všetky potrebné oznámenia vyplývajúce zo zákona a platné právne predpisy a požiadavky, ktoré sa organizácia zaviazala plniť v oblasti environmentu v roku 2022 boli splnené a dodržané, o čom sú vedené záznamy a písomné rozhodnutia príslušných inštitúcií. Zo strany zákazníkov a ostatných zainteresovaných strán neboli prijaté a zaznamenané žiadne sťažnosti v oblasti environmentu, ani od príslušných inštitúcií udelené pokuty, prípadne iné postihy v dôsledku nedodržiavania predpisov.

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad bude aj v nasledujúcom období dodržiavať právne, regulačné a iné požiadavky v oblasti environmentu a presadzovať zodpovedný prístup k životnému prostrediu.

7 Environmentálny overovateľ a prístup verejnosti k informáciám Environmentálneho vyhlásenia

SGS Slovakia spol. s r. o.
Kysucká 14
040 11 Košice
Registračné číslo akreditácie: 158/SK-V-0002

V zmysle NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES je tento dokument verejne dostupný pre verejnosť a zainteresované strany.

Environmentálne vyhlásenie je určené pre širokú verejnosť a zainteresované strany s cieľom poskytovať informácie o dodržiavaní uplatniteľných právnych požiadaviek týkajúcich sa životného prostredia a environmentálneho správania spoločnosti ARPROG, akciová spoločnosť Poprad.

Táto verzia environmentálneho vyhlásenia je prvou verziou pre obdobie rokov 2023-2026 a bola spracovaná na základe informácií k 07.03.2023 a je zverejnená na stránke spoločnosti www.arprog.sk.

Vypracovala: Ing. Gabriela Ondková
manažér integrovaného systému

Schválil: Ing. Ivan Ondko
predseda predstavenstva

